ಕರಕುಶಲ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯ ವಿಜ್ಞಾನ-ಡಾ. ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ

ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ

ಡಾ.ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ ಕಥೆಗಾರರು ವಿಮರ್ಶಕರು ಭಾಷಾಂತರಕಾರರು ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಂಪಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಯುಜಿಸಿಯ ಎಮಿರಿಟಸ್ ಫೆಲೋ ಆಗಿ

ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಮರ್ಶಾ ಗೃಂಥಗಳು

ವ್ಯಷ್ಟಿ ಸಮಷ್ಟಿ

ಸಂಕಥನ

ಶತಮಾನದ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳ ಸಮೀಕ್ಟೆ

ವಿಸ್ತಾರ

ಟಾಲ್ ಸ್ಯಾಯ್ ದರ್ಶನ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಷೇಸ್ಪಪಿರ್ ಕಥಾನಕ

ಕೆಪಿ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ ಬದುಕು ಬರಹ

ಟೆಂಪೆಸ್ಟ್ ಅಧ್ಯಯನ

ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಜಾತ ಪರಂಪರೆ

ಬಿ ಎಂ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ

ಬಸವಣ್ಣ ಪುನರ್ ಲೇಖಾ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಥನ

ಕಥಾಸಂಕಲನಗಳು

ಕರಿ ಮಣ್ಣಿನ ಗೊಂಬೆಗಳು

ಸಂಧಾನ

ನೆನಪಲ್ಲ ವಾಸ್ತವ

ಕಡಲ ಮಂತು

ಹಕ್ಕಿ ಬೆಂದೂ ಹಕ್ಕಿಮರಿ ಬೆಂದೂ

ಕಾದಂಬರಿ-ಮಳೆ ಕೋಗಿಲೆ

ಅನುವಾದಿತ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು

ಅನುರೂಪ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು

ಆಫ್ರಿಕನ್ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು

Companions and other stories-ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದಿತ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ.

ಲೇಖನದ ಆಶಯ

ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ,ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಕಚ್ಚಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಭಾರಿ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿಗಳು ಕರ ಕುಶಲ ಕಲೆಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಂಬಿಕೆ ಜೊತೆ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಗಾಢವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ತಂದುಕೊಟ್ಟರು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂತೋಷ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸತನವೂ ಬೆಳೆಯಲು ಡಿವಿಜಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಹಳೆ ಬೇರು ಹೊಸ ಚಿಗುರು ಒಂದಾಗಿರಲು ಎಂಬಂತೆ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದ ಹೊಸ ಚಿಗುರನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಲೇಖನದ ಸಾರಾಂಶ

ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದೀರ್ಘವಾದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಕೈಕಸುಬಾಗಿ ಆರಂಭವಾದ ಈ ಕಲೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ನಾಗರಿಕತೆ ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ನಡೆದಿದೆ. ಗೃಹಪಯೋಗಿ ಉದ್ಯಮ ವಾಗಿದ್ದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಸರ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಇದ್ದವು. ಆಯಾಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುಶಲಕರ್ಮಿ ಯ ಕೌಶಲ್ಯ, ನೈಪುಣ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ಆಕರ್ಷಣೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಮಡಿಕೆ ತಯಾರಿಸುವುದು, ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವುದು, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ, ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ತಾರದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ನೆಯುವಲ್ಲಿ, ಚರ್ಮದಿಂದ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು, ವಿಧವಿಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು-ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಭಾವ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆಯಿತು. ಇದೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಹವ್ಯಾಸ, ವೃತ್ತಿ ಎಂದು ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿತ್ತು.

ಕ್ರಿ.ಪೂ.2500 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಭಾರತೀಯ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಅಪಾರವಾದ, ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದ ಬಣ್ಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಬಟ್ಟೆಗೆ ಬಣ್ಣ ಕಟ್ಟುವ ಕಲೆ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಭಾರತವು ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲಿನ ಮುದ್ರಣ ಕಲೆಗೆ ಮೂಲನೆಲೆ. ಬಣ್ಣಗಳು ಅತಿ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ನಿಸರ್ಗದತ್ತವಾದ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ, ಖನಿಜಾಂಶಗಳು, ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳಿಂದ ಬಣ್ಣ ಕಟ್ಟುವ ಕ್ರಿಯೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಆದಿಮಾನವನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಅಂದಾಜು 300 ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಬಳಸುವುದುಂಟು. ಬೇರುಕಾಂಡ, ಚಿಗುರು ,ಎಲೆ ,ಹೂವು ,ಕಾಯಿ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸಹ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಜನಾಂಗದವರು ಬಣ್ಣ ಕಟ್ಟುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಎರಡು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಶತ-ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇದೆ. ಬಟ್ಟೆ ಗಿರಣಿಯ ಯಾಂತ್ರಿಕರಣ ದಿಂದಾಗಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಣ್ಣಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾರತೀಯ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಕುಲಕಸುಬನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಣಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಗ್ರೀಸ್, ಏಷ್ಯಾ, ಮಯನ್ಮಾರ್, ಅರೇಬಿಯಾ ಹಾಗೂ ಮೆಡಿಟೇರಿಯನ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಬೇಡಿಕೆಯಿತ್ತು. ಈ ದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಮೆಗಾಸ್ತಾನಿಸ್, ಸ್ಟ್ಯಾಬೋ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಟರ್ಕರು, ಆಫ್ಬನ್ನರು, ಮೊಘಲರು, ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳು ಆಕರ್ಷಿಸಿತ್ತು. ನೇಕಾರರಿಗೆ, ಕಸೂತಿ ಗಾರರಿಗೆ ಕಸೂತಿ ಗಾರರಿಗೆ, ಚಿತ್ರ ಗಾರರಿಗೆ, ಬಣ್ಣ ಗಾರರಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ತತ್ತರಿಸಿಹೋಗಿದೆ. ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ ಕರಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಉದಾ:- ಹೊಸ ಚಪ್ಪಲಿ ಹೊಲೆಯುವ ಚಮ್ಮಾರ ಈಗ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ತಯಾರಿಸಿದ ಹರಿದ ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು (skilled workers) ತಯಾರಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂತರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆ (production)ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ವೆಚ್ಚ (transportation)ವು ಸಹ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಘನತೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳು ಬಂದವು.

ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಸೌಂದರ್ಯ(beauty) ವಿನ್ಯಾಸ (pattern)ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೌಶಲ್ಯ(technical skills)ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮುಂತಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಗುಣಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಲಾರವು ಇವತ್ತು ಬಂದಿದೆ.ಉದಾ. ಅಮೆರಿಕದ ದಕ್ಷಿಣ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುರ್ಚಿ ತಯಾರಕರು ವಿಶಿಷ್ಟಬಗೆಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶೈಲಿಯ ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಹಕರು ಉತ್ಪಾದನೆಗಳ ವಿನಿಮಯದ (exchanging the product) ಮೂಲಕ ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಣಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಧರ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಂಬಿಕೆ ಇವುಗಳ ಜೊತೆ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ದೊರೆಯದೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳು ಅವನತಿಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ರಿಪೇರಿ ಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಮ್ಮಾರ(blacksmith) ವೆಲ್ಡಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಸಮಯ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಬಿದಿರಿನ ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವ ವರು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಲ್ಲದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ಕಾಗದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆ ಅವಸಾನದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಫ್ರೋತ್ಸಾಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವುದಾದರೆ ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳ ಬಹಳಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಫಣತೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಸಹ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕುಂಬಾರಿಕೆ, ನೇಕಾರಿಕೆ, ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಕೆಲಸ ಮುಂತಾದ ಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಲಲಿತಕಲೆಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸಿ ಕಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕರಕುಶಲದ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿನ್ಯಾಸದ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯನ್ನು ಸಹ ನೋಡಬಹುದು. ಕರಕುಶಲ ಕೆಲಸಗಳು ಹವ್ಯಾಸದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಲವರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂತೋಷ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಮನೆ ಮತ್ತು ಆಪ್ತ ರಿಗಾಗಿ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹವ್ಯಾಸಿ ಗಳಿಗಾಗಿ ಬಟ್ಟೆ ನೇಯುವ, ಕುರ್ಚಿ ಮೇಜು, ಬುಟ್ಟಿ, ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ತಾಯಿಬೇರು. ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲತತ್ವಗಳು ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ಕರಕುಶಲ ಕಲೆ ಯಿಂದಲೇ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ದಾಗ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಹೀಗಾಗಿ ಪರಂಪರೆಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಮರಸದಿಂದ ಬೆಸೆಯುವ ಹಳೆ ಬೇರು ಹೊಸ ಚಿಗುರು ಕಾಣುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕರಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ಇಂದ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆ ವಿನ್ಯಾಸ ಕೌಶಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲಬೆರಕೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಎರಡರ ಸಮ್ಮಿಲನವನ್ನು ಸಹ ನೋಡಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ತಾಯಿಬೇರು ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.